

En kvartalsrapport fra NHO:

Holdninger til Norges internasjonale samarbeid

1/2025

Tema:

Utvikling i nordmenns holdninger til EU og EØS

Nordmenns holdninger til internasjonalt samarbeid og internasjonal handel

NHO har siden juni 2018 hatt en månedlig undersøkelse i et landsrepresentativt utvalg av Norges befolkning¹, hvor vi blant annet har målt holdninger til internasjonalt samarbeid, EØS og EU (fra 2022).

I dette dokumentet oppsummerer vi deler av denne innsikten, med spesielt fokus på holdningsforskjeller mellom folk i ulike deler av landet, med ulik politisk tilhørighet og ulike aldersgrupper. Hovedfokus er resultatene fra fjerde kvartal 2024.

I løpet av denne perioden har vi hatt flere samfunnshendelser som alle kan og vil påvirke folks holdninger i kortere eller lengre perioder. Ofte vil holdninger kunne svinge på kort sikt, men utvikle seg i en retning over tid. Våre lange tidsserier gjør det mulig å måle disse endringene over tid, samtidig som et stort antall intervju tillater oss å se forskjeller mellom segment i befolkningen.

Kort oppsummert viser undersøkelsene våre at selv om de aller fleste mener at norsk velferd er avhengig av handel og samarbeid med andre land, så er det ikke alltid man ser at internasjonal handel er viktig for bedrifter og arbeidsplasser der man selv bor, eller at man er enig om hvordan internasjonal handel og samarbeid best organiseres.

Støtten til EØS ligger jevnt på rundt 60% mens omtrent 16% ikke ønsker å beholde EØS-avtalen. Det er en overvekt av støtte i alle befolkningssegment og blant velgerne til alle politiske parti som er representert på Stortinget.

Norsk EU-medlemskap har blitt mer aktuelt for flere etter Russlands krig mot Ukraina. På høsten 2019, svarte cirka 1 av 4 at de ville stemt ja til EU, mens fra mars 2022 har denne andelen ligget godt over 30%. Nå i desember 2024 var det 36% som ønsker norsk EU-medlemskap, mens 43% ville stemt nei.

De viser også at mange unge ikke har nok kunnskap rundt disse samfunnspolitiske temaene og da oftere svarer vet ikke eller forholder seg nøytrale til spørsmålene.

Ser vi på EØS spesielt, så svarer 1 av 3 unge "vet ikke" eller er nøytrale til spørsmål om å opprettholde EØS-avtalen. Når det gjelder EU, er de unge mer positive til norsk EU-medlemskap enn de eldre – og hele 43% av de under 30 år vil at Norge skal inn i EU.

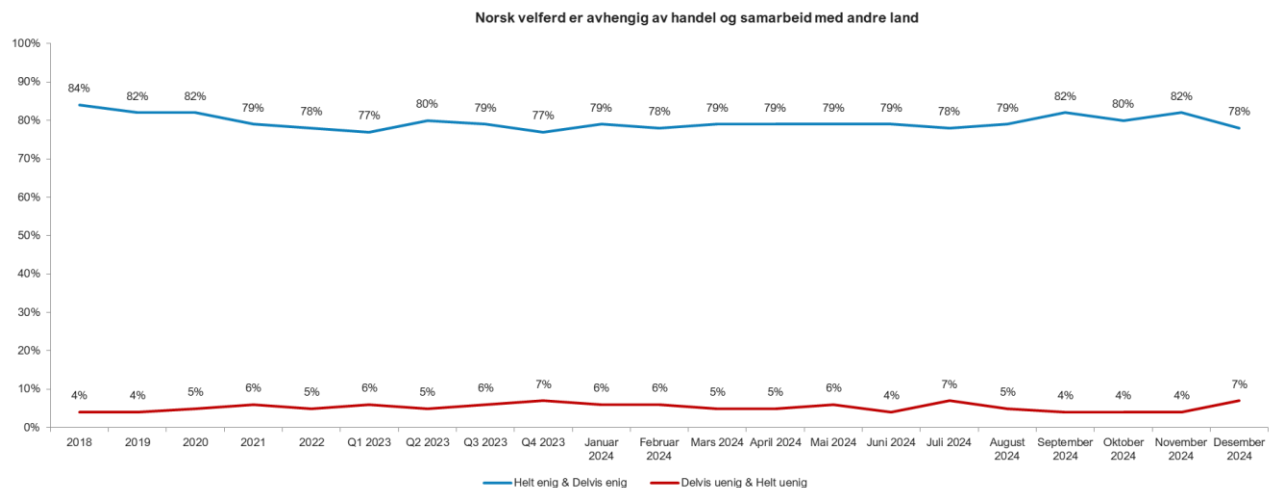
¹ Gjennomført på web av Ipsos Norge. Cirka 1000 intervju hver måned

Innhold

Norsk velferd er avhengig av handel og samarbeid med andre land	2
Internasjonal handel er viktig for bedrifter og arbeidsplasser der man bor	4
Norge bør fortsatt delta i EØS-samarbeidet	4
Hvis det hadde vært folkeavstemning om norsk EU-medlemskap nå - ville du ha stemt ja eller nei?	5
Metode	7

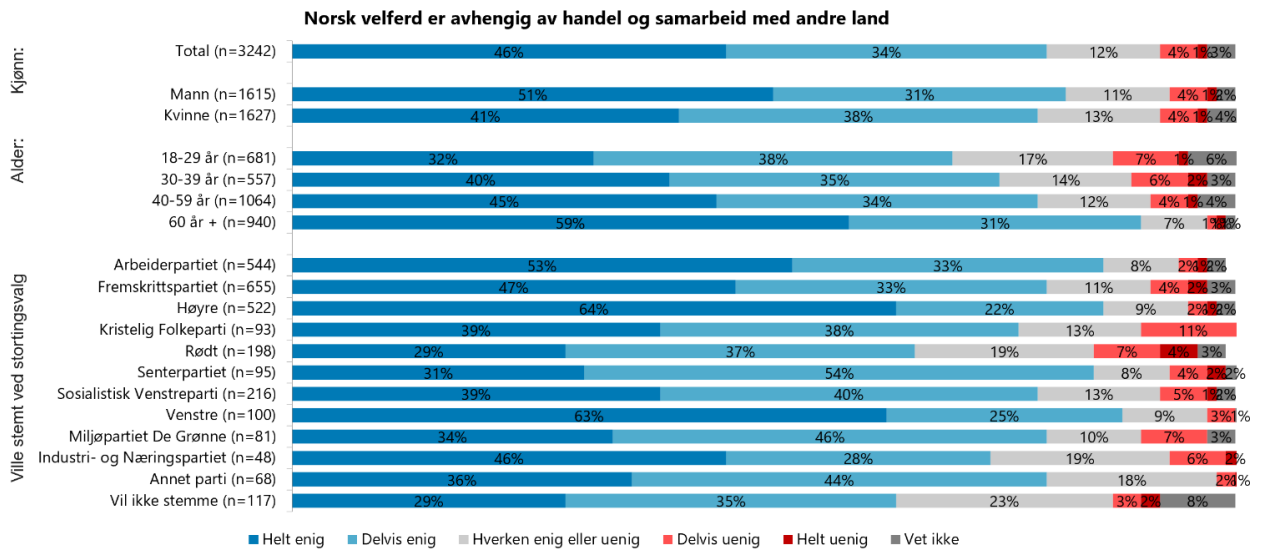
Norsk velferd er avhengig av handel og samarbeid med andre land

Holdningene til internasjonal handel har vært veldig stabile de siste 6 årene, og som figuren under viser, så er 8 av 10 enig i at Norsk velferd er avhengig av handel og samarbeid med andre land, mens kun et lite fåtall er uenig i dette.

Figur 1 Utvikling over tid

Resultatene fra undersøkelsen viser videre at holdningene varierer mellom ulike segment, og i figuren under her ser vi at selv om andelen som er uenig er lav i alle segment, så er det noen grupper som oftere enn andre svarer at de ikke vet (eller verken er enig eller uenig). Spesielt ser vi at andelen som svarer vet ikke eller verken/eller korrelerer med alder og øker dess yngre man er.

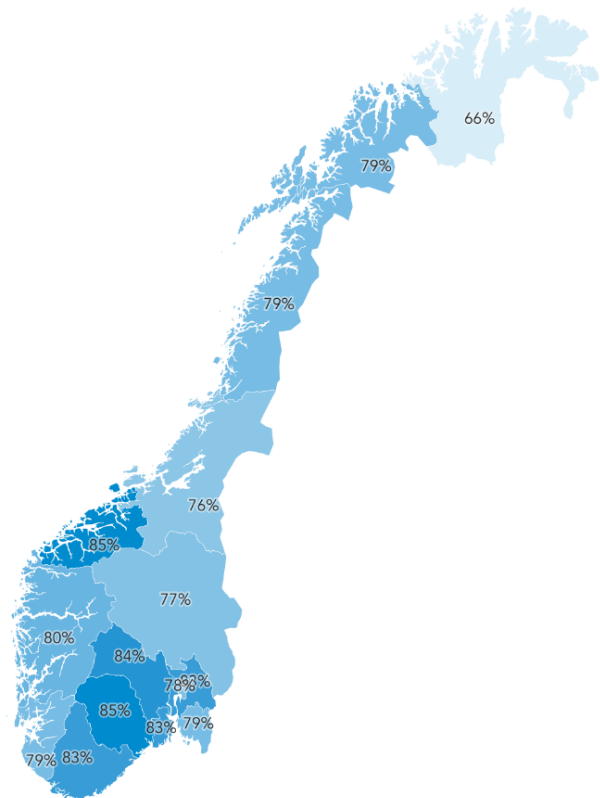

Figur 2 Forskjeller mellom segment Q4 2024 (n= antall intervju)

Ser vi på holdningene i forhold til hvor man bor, så ser man at verdien av internasjonal handel og samarbeid står sterkest i sør/øst- og Midt-Norge.

Men med unntak av Finnmark, hvor kun 66% mener at internasjonal handel og samarbeid er viktig for norsk velferd, så er det relativt små forskjeller mellom de ulike fylkene.

Andel som er helt eller delvis enig. Snitt siste tre måneder.

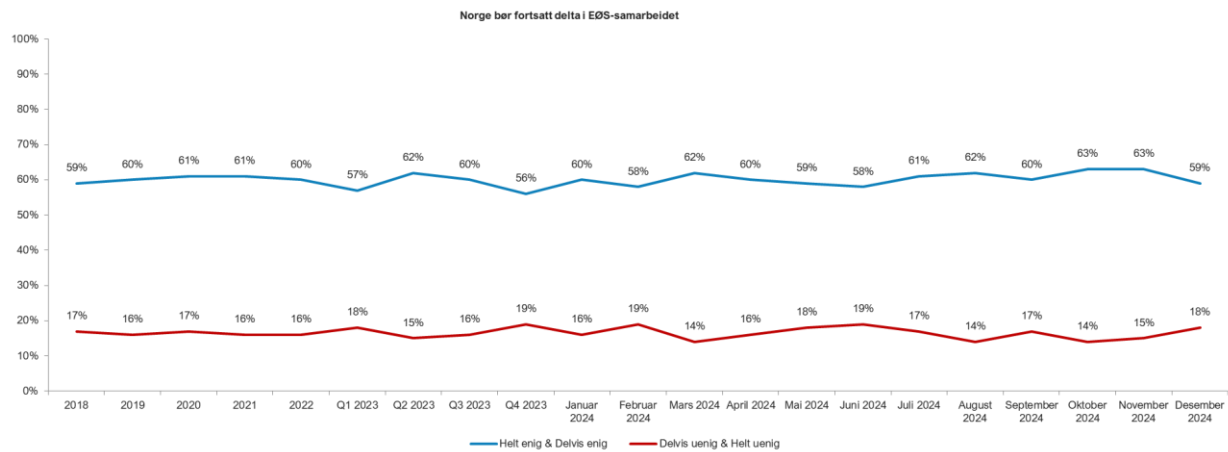
Figur 3 Geografiske forskjeller Q4 2024

IOs Holdningstracker • Kartdata: © Kartverket

Internasjonal handel er viktig for bedrifter og arbeidsplasser der man bor Norge bør fortsatt delta i EØS-samarbeidet

Oppslutningen rundt Norsk deltakelse i EØS har vært stabil rundt 60% de siste 6 årene. Vi ser små svingninger på totalnivå, men relativt store endringer i enkelte segment

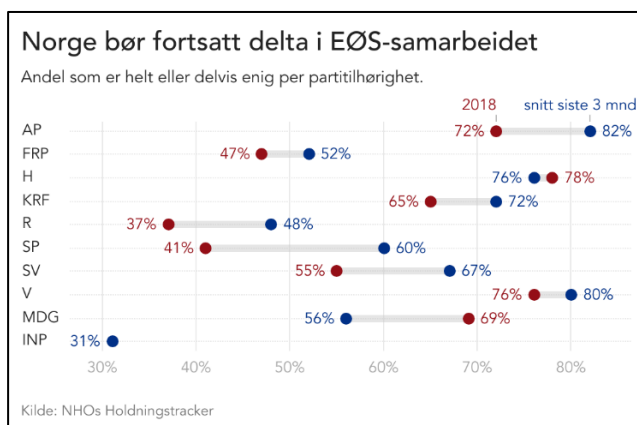

Figur 7 Utvikling over tid

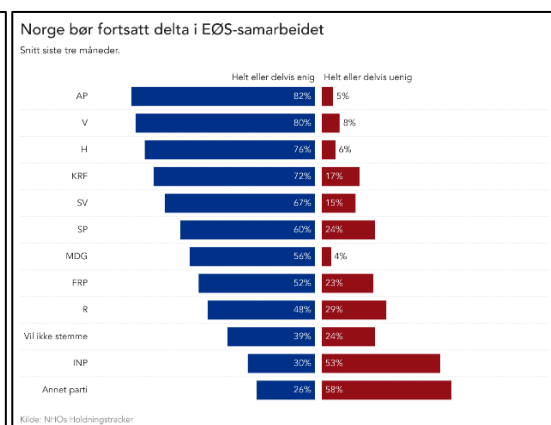
Ser vi på utviklingen i oppslutningen blant de ulike partienes velgere, ser vi at med noen få unntak, har oppslutningen økt i alle grupper.

Spesielt blant venstresidens velgere har støtten til EØS økt fra 2018 og frem til i dag. Blant Aps velgere har den alltid vært høy, men er økt fra 72% i 2018 til 82% i siste kvartal 2024.

Dette er også den høyeste EØS-støtten av alle partiene. I motsatt ende av skalaen finner vi velgerne til INP, Rødt og Frp som har lavest støtte til EØS. Med unntak av INP, er det en overvekt som er for EØS i alle partier, også de med lavest støtte. Og bortsett fra blant MDGs velgere, så har støtten økt i alle partier i perioden fra 2018 og frem til i dag.

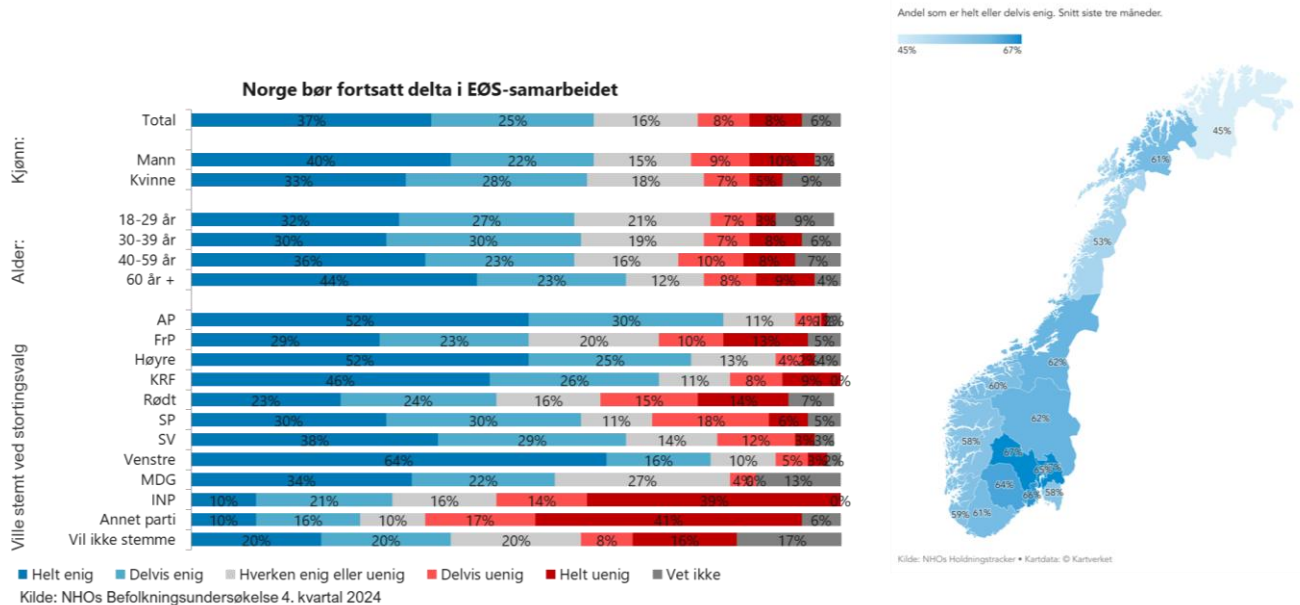

Figur 8 utvikling per parti

Figur 9 per parti Q4 2024

De eldste er mest positive til EØS, men andelen som svarer "Hverken enig eller uenig" eller "vet ikke" er høyest blant de yngste. De som bor på det sentrale østlandsområdet (bortsett fra Østfold) støtter i størst grad EØS.

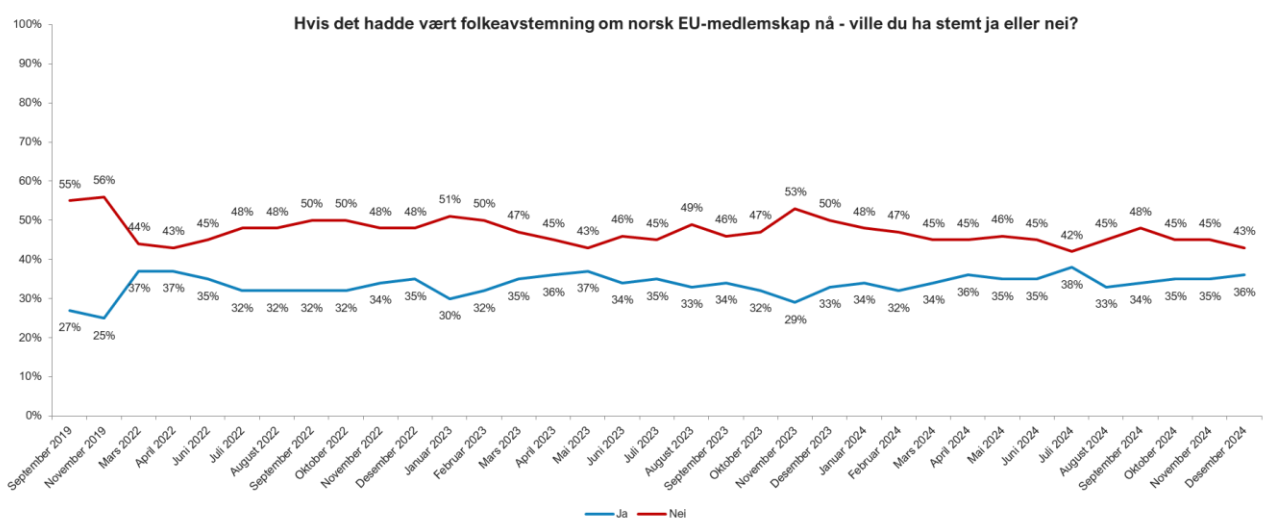

Figur 10 Per segment Q4 2024

Hvis det hadde vært folkeavstemning om norsk EU-medlemskap nå - ville du ha stemt ja eller nei?

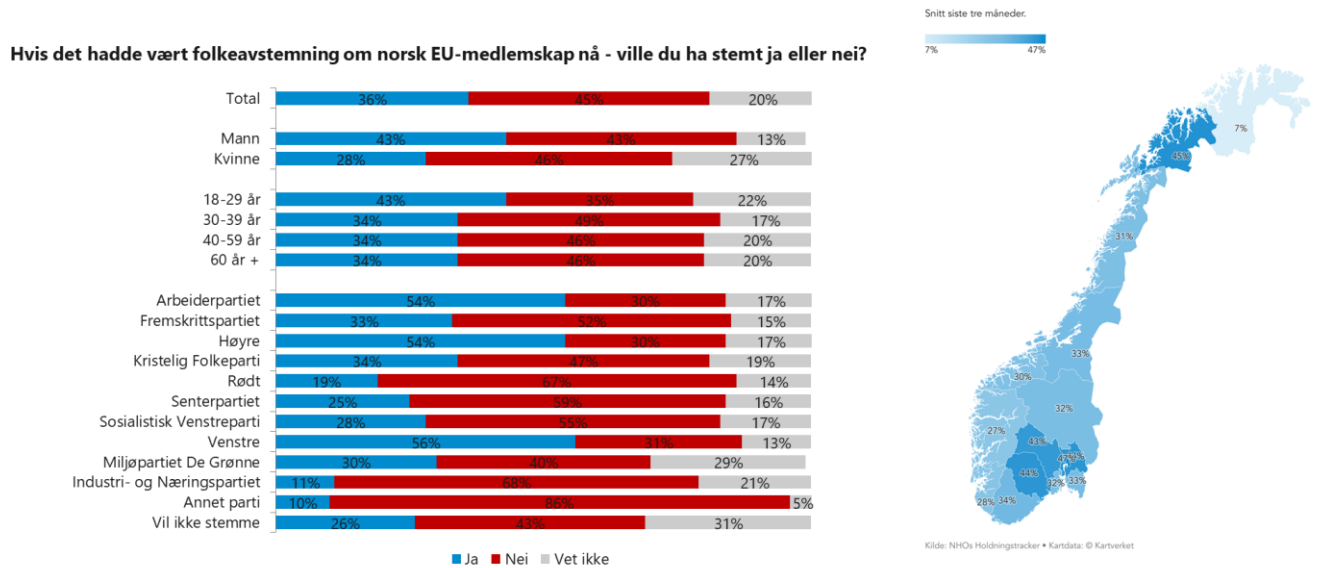
NHO har også spurt befolkningen om de er for eller mot EU. I forbindelse med Brexit målte vi holdningene til Norsk EU-medlemskap i september og november 2019, og etter at Russland angrep på Ukraina i februar 2022 har vi målt dette hver måned.

Målingene viser helt tydelig at det har vært en kraftig endring i synet på EU før og etter Ukraina. Høsten 2019 var andelen som ville stemme ja til EU nede i 25-27%, men den i mars 2022 var steget til 37% og har holdt seg over 30% siden.

Figur 11 Utvikling EU

Det er relativt store forskjeller i synet på EU mellom ulike grupper, og ser vi nærmere på partienes velgere er det tydelig at det i Norge er tre Ja-partier – AP, Høyre og Venstre. Vi ser også at det er "flertall" (flere som sier ja, enn nei) for et norsk EU-medlemskap blant de yngste, hvor 43% ville stemt ja, og 35% ville stemt nei. Blant menn er det dødt løp, med 43% for og like mange mot, mens det er kun 28% av kvinnene som ville stemt ja til EU, og 46% ville stemt nei.

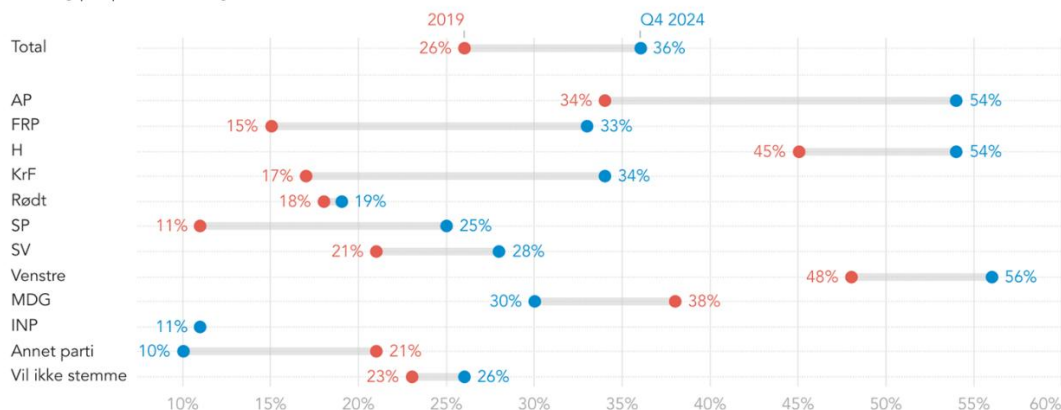

Figur 12 EU Per segment

Ser vi nærmere på de ulike partienes velger, ser vi at det er en økt andel som ville stemt "ja til EU" i flere av disse – og aller størst er andelen, og økningen, i nevnte AP (+10 prosentpoeng), men også i FrP (+18 prosentpoeng) og SP (+14 prosentpoeng)

Andel som ville svart ja hvis det hadde vært folkeavstemning om norsk EU-medlemskap nå

Total og per politisk tilhørighet

Figur 13 EU Parti over tid

Metode

Målingene er gjennomført i et landsrepresentativt utvalg av befolkningen som er 18 år eller eldre. Resultatene er vektet på kjønn, alder og geografi.

Intervjuene er gjennomført på web som en del av Ipsos Norge sin ukentlige web omnibus. Det er gjennomført 500 intervju per uke, og NHO har deltatt to sammenhengende uker per måned. Resultatene kan på totalnivå også brytes ned per uke.

Spørsmål til resultatene kan rettes til Torunn Sirevaag, torunn.sirevaag@nho.no, som er fagansvarlig for målinger og befolkningsinnsikt i NHO.